

Wudieke Yisa Masia die dı Yuorine a dagı Joon wonna

¹ Wudieke Yisa Masia die dı yuorine a dagı maagına gbanƙu gie me. Ɔmıy die yına wa wurı mi dı u dagı u tontontıba wudieke dı bala ka yi lele ke gie. Masia die tıy wa u malaka u tontontı Joon jigin, dı u balı wa wıaha gie mana. ² Die wıa, Joon die dı yuori dagı wudieke mana u yene, aƙ ka yi wudieke dı nyına Ɔmıy jigin, aƙaƙ wudieke Masia dı yuorine a dagı wa wa. ³ Vuodieke nıy mana dı karınna naazıba wudieke dı maagına gbanƙu gie me, sugıfıalıy yiwo u sıtı, ta vuodiekemba dı wonnana wurı ta saagi, sugıfıalıy yiwo ba sıtı, dama saƙa gbigiye mıy dı wurı gie mana yi.

Yisa Masia dıdıısrı diekemba dı benne tıgısrı ayıpıy wa wıa

⁴ Manıy Joon maagınana gbanƙu gie a yıa Yisa Masia dıdıısrı diekemba dı benne tıgısrı ayıpıy wa dı benne Asia tıngban ma.

Ɔmıy vuodieke dı benne, ta die beri, ta nan dı beri yaa gamma haahuu wo, aƙaƙ haalıtı ayıpıy dı benne u naagbanıtı nıy aƙaƙ Yisa Masia yı nı sunıy aƙaƙ sugıdıbagıy. ⁵ Wıonıy Yisa Masia yiwo vuodieke dı mıslınana Ɔmıy wıa aƙaƙ wusie wo, ta bı yi vuodieke die dı wolinne a hagi kın me wo, ta bı yi tıngbanƙa gie naakpıma mana naaƙ wa.

U chone tı ta tuo tı kın a kpi a gbatı tı a nyıy bıaƙ ma, ⁶ ta yi tı bırtıy u naartı ma vuodiekemba dı yine

kkaabɿɿba, dɿ tɿ tɿɿ ɿ Chɔɔɿ ɿmɿ tɿɿma. Wɿɿɿ ɿ sɿna bɿɿɿ aɿɿɿ hagɿɿ yaa gamma haahuu. Wusie.

⁷ Yeye, ɿ nan dɿ bie nɿɿmara sɿɿ a kɿɿ, vuɿɿ mana nine nan daanst ye wo, aɿɿɿ vuodiekemba die dɿ tɔbɿna wa gbaɿ. Saɿɿa dieke ɿ bala ɿ keɿ wo, tɿɿgbaɿka gie vuosi mana nan keɿ kɿɿ ɿ wɿa. | Wusie, ka nan seɿ yi die.

⁸ Tɿ Yɔmɿtɿɿ Nabidie ɿmɿ, vuodieke dɿ yalla hagɿɿ mana, ta die beri, ta ye beri, ta nan keɿ beri yaa gamma haahuu wo, wɿɿɿ ɿ balala naa dɿ, “Manɿ n yine jaan mana piilɿ aɿɿ ka kpatɿ.”

⁹ Manɿ Jɔɔɿ vuodieke dɿ yine nɿ nɿmbɿa ta lagɿ aɿɿ nɿ a dii wahala aɿɿ suguru Yisa Masia wɿa wa, die n dɿna dɿ dɿa ta mɿɿla ɿmɿ wɿa aɿɿ tɿ Yɔmɿtɿɿ wɿɿɿnaha wɿa, ba nagɿ mɿɿ a yaa mɿɿ a ga Patimosi tɿɿgbaɿ dieke nyaan dɿ giline wo me. ¹⁰ Womi, Alasiri daan kaant ɿmɿ Halɿkasɿka die dɿ hagɿ n ma, die maɿ wɿɿ lɔɿkpeɿkɿɿ dɿ dɔnnana sɿba kantɿ ta bala wɿa n kɿaɿ. ¹¹ Die lɔɿkɿ dɿ baart dɿ, “Maagɿ wudieke fu yene wo a yi gbanɿ ma a nagɿ tɿɿ a yɿ Masia dɿdɿɿɿɿ lagɿmɿ ayɿɿɿ wa, dɿ benne Efesusi tɿɿ ma aɿɿ Simirina aɿɿ Pegamumi aɿɿ Tiatira aɿɿ Saadisi aɿɿ Filadalifia aɿɿ Lodisia tɿgɿɿ ma wa.”

¹² Die maɿ yɿɿɿ dɿ n ye vuodieke dɿ balala wɿa a yɿa mɿɿ wa, womi die maɿ ye salɿma popolisi jigizielikɿ ayɿɿɿ dɿ zene. ¹³ A sunsɿ die maɿ ye vuɿɿ dɿ zene a nɿast dembinɿ ta yeegi jayeekiwan ka sɿɿ a gbɿa ɿ naatala ta salɿma gbanɿ dɿ bɔbɿ ɿ nyɿɿ. ¹⁴ Ta ɿ sikpeɿ zoosi dɿ yɿantɿ sɿba gɿɿgɿntɿ, ta ɿ nine dɿ sɿ sɿba bolinyaan, ¹⁵ ta ɿ naatala dɿ nyɿgɿsa sɿba kɿɿɿ ba nagɿna a yi bolɿ me ta ɿ lɔɿɿ dɿ dɔma sɿba nyaakɿɿ dɿ palala. ¹⁶ Ta pɔgɿɿ chɿɿmarɿɿ ayɿɿɿ ɿ nuudiigɿ me, ta takoobi dieke dɿ dinene ka nɿa ale dɿ chabɿ ɿ

dene wo, ta vaa wubtatıttı yiile, ta yime wudieke die nı wolinne a yie ka vıtna wa. Dıı yi nı ka va nı wubtatı, n nan keıy nı jigıy a nagı nı popoli jigizielikiri a nyıy ka jigiberisikiy. ⁶ Ama wudieke nı yinene aıy ka vıtna yiwo naa; nı ka yaala wudieke Nikola vuosi dı yinene wo, sıba n gbaıy dı kana ka yaala dene wo.

⁷ Vuodieke dı yalla tıba, v wubıy wudieke ıymıy Halıkastıka dı balala yta Masia dıdıtıstıba naa!

Vuodieke dı nyaııına nyaıııy, wubıy maıy nan yı wa sieıy dı v dii miivoli nyıyıyıyka diekemba dı bene ıymıy jigıy, jigıdieke ba wasıtnana paradasi* wa.

Masia wudieke dı yine Simirina tıy vuosi sıttı wbnna

⁸ Ta vuodieke die n yene wo dı bı balı mıy dı n maagtı wıaha gie a yı v dıdıtıstı diekemba dı lagıyına a bie Simirina tıy ma wa malaka dı:

Wıaha gie nyıy wa vuodieke dı yine jaay mana piiliıy aıay ka kpatıy wa jigıy, wubıy die v kpine ta bı hagı kuıy me wo. ⁹ N sıba nı wahala diile wta, ta bı sıba a baartı nı yiwo zıolıntielıy, ama wusie, ıymıy jigıy nıy nı yiwo nyintitielıy. N sıba a baartı vuosi batay bala a chıısa nı saara, ta bı baartı dı ba yiwo Juu vuosi, ama ta ka yiye, ba yiwo Sitaani vuosi. ¹⁰ Nı da chııma ıyamaay aıay wahala dieke nı bala nı dii wo. Sitaani nan va aıy ba yigi nı batay a yi dansartıka ma, dı ba magıstı nı a ye, aıy nı dii wahala a ga tıgtı daraa bay. Ama dıı yi kuıy gbaıy nı yi mıy yada ta n nan yı nı piini dieke dı yine miivoli.

¹¹ Vuodieke dı yalla tıba, v wubıy wudieke ıymıy Halıkastıka dı balala a yta Masia dıdıtıstıba naa!

Vuodieke dı nyaııına nyaııııv gie, wubıy v kaay ye kuıy dieke dı gbıtına bule wo.

* ^{2:7} ^{2.7} Arızanna saay bına yi paradasi.

Masia wudieke dı yine Pegamumi tıŋ vuosi sıttı wɔnna

¹² Ta vuodieke die n yene wo dı bı balı mıŋ dı n maagı wıaha gie a yı ɔ dıdıstırtı diekamba dı lagıŋna a bie Pegamumi tıŋ ma wa malaka dı:

Wıaha gie nyıŋ wa vuodieke dı yalla takoobi dieke dı yalla nɔadiike ale wo jigıŋ. ¹³ N sıba jigıdieke nı benne wo yiwo jigıdieke Sitaani dı yine naaŋ. Ama nı ye dı mıŋ mıŋ; saŋŋa dieke die ba kenne kɔɔ Antipasi, vuodieke dı yine n sıaratıeŋ aŋaŋ wusie wo, nı gbaŋ gbaŋ tıgtıdieke Sitaani dı benne wo, saŋka mi gbaŋ, die nı ka zeti n sıeŋ. ¹⁴ Ama wusie, wıa bıta nı yi a chɔɔstı: vuosi batıŋ bene nı sıŋ a dı Balaami dagıŋ, vuodieke die dı dagına Balaki ɔ bala ɔ yi die a vaa Izara vuosi yi bıtaŋ ta vaa ba die nyındiiki dieke ba nagına a yı ŋmınaha ta bı vaa ba yie daakpana aŋaŋ hɔgɔkpana tıɔɔma aŋaŋ taŋ. ¹⁵ Die gbaŋ gbaŋ nı yallı vuosi batıŋ nı sıŋ ta ba dı Nikola vuosi dagıŋ. ¹⁶ Die wıa, nı vaa nı wɔbıatı yiile, dı daa die, n nan keŋ nı jigıŋ lele a wagtı aŋaŋ bantıŋ vuosi mi aŋaŋ takoobi dieke dı nyına n nɔaŋ ma wa.

¹⁷ Vuodieke dı yalla tıba, ɔ wɔŋ wudieke ŋmıŋ Halıkastıka dı balala yıa Masia dıdıstırtıba naa!

Vuodieke dı nyıŋŋına nyıŋŋıku gie, wɔntıŋ maŋ baŋ n yı lɔbırtıŋ ma nyındiike dieke ba wıstına maanaha aŋ ɔ dii, ta bı yı wa tanyıtaltı dieke saŋ haaltıŋ dı maagına ka ma wa ta vuon ka sıba wa, sıe vuodieke dı tuone nyına ma.

Masia wudieke dı yine Tiatira tıŋ vuosi sıttı wɔnna

¹⁸ Ta vuodieke die n yene wo dı bı balı mıŋ dı n maagı wıaha gie a yı ɔ dıdıstırtı diekamba dı lagıŋna a bie Tiatira tıŋ ma wa malaka dı:

⁷ Ta vuodieke die n yene wo dt bı balt mıŋ dt n maagt wıaha gie a yı ı dıdısırıba dt bene Filadalıfıa tıŋ ma wa malaka dt:

Wıaha gie nyıŋ wa vuodieke dt yine Kasttıeŋ ta yi Wusıetıeŋ wo jıgıŋ. Wıııŋ ı yalla naakpııŋ Davıdı yıko safıbınnı,* ta ı keŋ yuorı sanıbaŋ vuorı worı a baan bıagt a lıgı ke, ta ı keŋ lıgı vuorı worı a baan bıagt a yuorı ke. ⁸ N sıba nı tıııma dt sına die. Ye, n yuorı wo sanıbaŋ a zıeŋ nı nıŋŋa ta vuorı worı a baan bıagt a lıgı ke. N sıba dt hagırı dieke nı yalla wa ka dala, ama die yırı, nı ye dt wa n dagırı, ta ka chíısı dt nı ka sıba mıŋ. ⁹ Ama vuodiekemba dt yine Sıtaanı vuosısı, ŋmııchıbıtıelıbe ta chıba wıa dt ba yıwo Juu vuosısı ama ta ka yıye wo, n nan vaa ba keŋ gbırıgı nı nıŋŋa ta sımma a baart n seŋ cho nı mıŋ. ¹⁰ Dama nı dına n mıraha ta dıı suguru n wıa naa, n nan mıŋŋı a pıgıı nı mıŋ amı nı kaan keŋ juu wıba dieke dt bala ka keŋ magırı tıŋgbanıka gie vuosı mana naa. ¹¹ N kıeŋ mıŋ lele ke gie, die wıa nı mıŋŋı pıgıı jadıeke nı yalla, amı vuorı kaan gbatı nı nyıbart mı. ¹² Vuodiekemba nıŋ dt nyanŋı nyanŋırı gie, n nan yı be ŋmıŋ juoku zaantalıŋ, ta ba kaan keŋ nyıŋ ka ma. Ta n nan bı maagt ŋmıŋ saan ba ma, ta maagt ŋmıŋ tıŋ saan ba ma, ŋmıŋ tıka yıwo Jerusalemi haalı dieke dt bala ka nyıŋ arızanna ma ŋmıŋ jıgıŋ a keŋ sıbıŋ tıŋgbanıka gie me wo. N gban n nan maagt n saan haalıŋ a dıst ba ma.

¹³ Vuodieke dt yalla tıba, ı wıŋ wudıeke ŋmıŋ Halıkastka dt balala yıa Masıa dıdısırıba naa.

Masıa wudıeke dt yine Lodısıa tıŋ vuosı sıttı wıına

* 3:7 3.7 Davıdı safıbınnı chıŋ yıwo “ı Yıko”.

¹⁴ Ta vuodieke die n yene wo dt bı balı mıń dt n maagı wıaha gie a yı ı dıdısırı diekemba dt lagıńna a bie Lodisia tıń ma wa malaka dt:

Wıaha gie nyıń wa vuodieke saañ dt yine Wusie wo jıgıń, ta bı yi sıaratıeń dieke dt yine wusıetıeń ta mıńıńı yie sıaravına wa, ta bı yi jadieke mana ıńmıń dt naanna sıkpeńtıeń wo. ¹⁵ N sıba nı tıbma dt sına die, ta bı sıba nı sına die, nı ka sınısı ta nı ka bı tuuli, ama n tıń nan dt yaala nı yi a kaanı. ¹⁶ Ama nı kana ka tuuli yaa sınısı wa wıa, n baañ tıırı nı mıń a nyıń n nıbań ma a taañ. ¹⁷ Nıııń nı bala mıń dt nı yiwo nyıntıielıń, dt nı yallı wa nyındiekemba mana nı yaalala, ta nı ka waart jaañ, ama nı ka sıba nı yalla sıgıchıbıstıń ańañ zıbıń dene. Nı yiwo zıbıntıielıń ta chıbı yırtı, ta bı yi yıstı. ¹⁸ Die wıa, n kpaama nı mıń dt nı daa salıma dieke dt yine salıma wusie a nyıń n jıgıń ta seń yi nyıntıielıń. Nı bı daa nyıńyeekıyıtala a yeegi a ligi nı viıvi. Nı bı daa nine kpaañ a yi nı nine me amı nı nan dt yese. ¹⁹ Vuodiekemba mana n chone, n kpaama ba mıń ta data ba tıba. Die wıa, nı vaa tımbıatı ta da laalıma. ²⁰ Nı wımma, n zie wo sanıart ma a kpaasa gbıabıkbı, vuodieke mana dt wınna n lıbıń ta yuori gbıabıkbı, n nan keń juu ta manıń ańañ wa nan lagıń dii. ²¹ Vuodieke dt nyañına nyañıkbı gie, n nan yı wa sıeń dt ı keń gıbtı a kala ańañ mıń n naara gbıantı ma, sıba n nyañına nyañıkbı mana ta lagıń kalı n Chıba ıńmıń naara gbıantı ma wa.

²² Vuodieke dt yalla tıba, ı wıbı wıdieke ıńmıń Halıkasıka dt balala yıa Masia dıdısırıba naa.

4

Ba jıannana ıńmıń dene arızanna ma

¹ Naa mana kvaŋ chaan maŋ bi ye ta arızanna ma gbıabıŋ dı yuorine.

Ta maŋ bi wuŋ lıŋ dieke n wolinne wuŋ ta ka bala wıa a yıa mıŋ wa, ta sıı sıba kantaŋ dı, “Keŋ jıvalı gie aŋ n dagı fı wudieke dı bala ka yi naa kvaŋ chaan.”

² Lele womi, Halıkastka dı haŋı n ma, ta maŋ ye vuon dı kalı naagbaŋıŋ ma arızanna ma, ³ ta v nine chaan dı nyıŋısa sıba taŋ diekamba ba wasınana jasipa aŋaŋ kaneliani wa, nuŋmajıbıŋ dı taan giliŋ naagbaŋkı ta faast nyıŋısa. ⁴ Ta naagbaŋtı baŋıstı-le aŋaŋ anısa dı dıa a giliŋ naagbaŋkı. Ta nyıŋkıra baŋıstı-le aŋaŋ banısa dı yeegi nyıŋyeekiıta ta bubi salıma sibubisi, ta kalı naara gbaŋtı baŋıstı-le aŋaŋ anısa wa ma. ⁵ Ta nuınyıŋıstıŋ aŋaŋ watı aŋaŋ nuınatıŋ dı nyıŋ naagbaŋkı ma. Ta popoli ayıbııı dı lagıŋ die naagbaŋkı nuŋa, hanıŋ a yine ŋmıŋ Haalıtı ayıbııı wa. ⁶ A bi gıtı, jaan kaantı die dı dıa naagbaŋkı nuŋa ta sıı sıba muŋtkpeŋkpeıŋ ta nyıŋısa sıba nyaastıga.

A bi taan giliŋ naagbaŋkı die yiwo nyinti anısa diekamba die dı yine nyınvugiti ta die yaa nine pam a nuŋa aŋaŋ a kvast mana. ⁷ Ta bımbıııııı jaabı die nıast wa naachıŋıŋ, jadieke die dı gıtına bule wo ma die nıast wa naaraŋ, vuodieke die dı gıtına bıtaa ma dıaŋ nine chaan dı nıast vuota nine chaan, ta jadieke die dı gıtına bınuısa wa dıaŋ dı nıast kpajıstıŋ dieke dı yugınana.

⁸ Ta nyınvugiti anısa wa gie die dı yaa chobiti ayıbaba yıbaba, ta die bi yaa nine pam ba nyıŋgbaŋıŋ lıga lıga mana mana. Ta ŋmıntıast aŋaŋ yuŋ mana a ka vasa yıla çııala. Ba ŋaŋ çııa dı,

“Kast, kast, kast yine tı Yımıtıeŋ Nabıdie ŋmıŋ vuodieke dı yalla

haŋıŋıŋ mana

ta die beri, ta ye beri ta nan keŋ beri haahuu wo.”

⁹ Տաղա dieke nyinvugiti anւսա wa dt keյ yta vuodieke dt kalla naagbaոկս ma ta beri yaa gamma haahuu aոwaast aոաո բււոյ aոաո քւmpagւոյ, ¹⁰ saոka mi nyոոkսraha baոոst-le aոաո baուսա wa nan nan vuodieke dt kalla naagbaոկս ma wa ուոոա, ta յtama wսոոյ vuodieke dt bene haahuu wo. Die ba bt vարտ ba sibubisisi a dւար naagbaոկս ուոոա ta bala dt,

¹¹ “Տւ Կոմստւոյ Nabidie Պմոյ, dt մս dt տ յաոյ քս
ta yt քս յււա aոաո բււոյ

dama քոոոյ die քս naanna jaոյ mana

Քս dսոոյս աա ta nyindieke mana քս naanna dt yaa miivoli.”

5

Yaa gamma gbaոbոկa aոաո Կւոքոկա աա

¹ Die maոյ bt ye vuodieke dt kalla naagbaոկս ma wa dt քոցւա gbaոbոկոյ aոաո ս nuudiigոյ, ta gbaոկս dt yaa maagոյ ka ուոոա aոաո ka կսաոյ mana, ta ba nagո տոյ սցոտո a marո ka սսաոյ ta քոքոկa. ² Mi maոյ ye malaka dieke dt yalla hagւոյ, ta ս մսսա aոաո լոկքոքոյ dt, “Mոոա մոնա dt ս vարտ gbaոbոկa gie a yuori he?”

³ Ama vuոյ die worոյ arւzanna ma yaa տոոոա gie me yaa kpiile tigոյ ta մս dt ս forisո gbaոbոկa a daanst ka սոյ. ⁴ Ta maոյ կոյ pam dama vuոյ die dt worine a baոյ biagո a forisո gbaոbոկa a daanst ka սոյ աա. ⁵ Ama ta nyոոkսraha wսոյ die dt balո ուոյ dt ո da կսմա, dt ո daanstma vuodieke dt ոյաո Juda maարոյ ma ta ս saոյ dt dւ Juda Naachigiri, vuodieke dt yine naոյ Davidո Haagոքոքոյ ta nyաոոյ աւոյ mana wa, wսոոյ ս yine vuodieke dt baոյ biagո vարտ սցոտոտո ayսքոյ աա ta yuori gbaոbոկաա.

⁶ Ta maոյ ye Կւոքոկա dt zene a gbigո naagbaոկս, ta nyinvugitito anւսա wa aոաո nyոոkսraha dt zie a gilոյ wo;

ta Yiipɔlka die dı su sɔba Yiipɔl dieke ba kɔna ama ta ka hagi kuŋ me wo; ta yallı yɔla ayɔpɔyɔ ta bɔ yaa nine ayɔpɔyɔ diekemba die dı yine ŋmɔŋ Haaltɔ ayɔpɔyɔ diekemba ɔ tɔnnana ba tɔngbanƙa gie mana ma wa. ⁷ Ta Yiipɔlka die dı ga tuo gbanƙɔbɔkɔrɔ a nyɔŋ vuodieke die dı kalla naagbanƙɔ ma wa nuudiigin me. ⁸ Die ɔ kenne tuo gbanƙɔbɔkɔrɔ saŋŋa dieke wo, nyinvugiti anɔsa wa aŋaŋ nyɔŋkɔraha banɔsɔ-le aŋaŋ banɔsa wa dı gbirigi ɔ nɔŋŋa. Ta nyɔŋkɔraha mana die pɔgɔlɔ wa goojii aŋaŋ salɔma tɔmbala ta nyɔŋnyɔbɔgɔ diekemba die dı zene ŋmɔŋ vuosi jɔsɔŋ naŋ ma dı suuli tɔmbalaha. ⁹ Die ba chɔta wa yɔlɔhaaltɔ a yɔ Yiipɔlka dı,

“Fɔnɔŋ fɔ mɔna dı fɔ tuo gbanƙɔbɔkɔrɔ
a vɔarɔ ka sɔgɔtɔ ayɔpɔyɔ wa

dama die kpiye mɔŋ ta nagi fɔ zɔŋ a daa vuosi a yɔ ŋmɔŋ
vuosisi nyɔŋ wa buuriŋ mana ma

aŋaŋ jabalɔkɔŋ mana ma, aŋaŋ maariŋ mana ma,
aŋaŋ tɔngbanƙa gie naara mana ma.

¹⁰ Ta fɔ bɔ vaa ba yi fɔ naarɔ ma vuodiekemba dı yine
kɔkaabɔtɔba
dı ba tɔma ŋmɔŋ tɔsɔma;

ba sɔna tɔngbanƙa gie vuosisi.”

¹¹ Naa kɔaŋ chaŋ maŋ bɔ daansɔ a ye malakasi tuse
tuse, ta bɔ wɔŋ ba lɔlɔtɔ ta ba taŋ giliŋ nyinvugiti anɔsa
wa aŋaŋ nyɔŋkɔraha aŋaŋ naagbanƙɔ. ¹² Maŋ wɔŋ ba
balala aŋaŋ lɔlɔkɔtɔma dı,

“Yiipɔlka die ba kɔna ta ɔ bɔ hagi wa

wɔnɔŋ ɔ mɔna ɔ tuo hagiŋ aŋaŋ nyinti aŋaŋ yɔaŋ
aŋaŋ nyaŋŋɔŋ aŋaŋ jɔlɔma
aŋaŋ bɔriŋ aŋaŋ pɔmpagiŋ!”

¹³ Ta die maŋ wɔŋ nyindiekemba mana ŋmɔŋ die dı
naanna a bie ŋmɔŋsikpeŋ aŋaŋ tɔngbanƙa gie aŋaŋ kpiile

⁷ Ta Yiipɔlka dı bı vɔarɩ sɔgıtıttı dieke dı gıtına bɔnısa ma wa; ta maŋ wɔŋ lɔlɩŋ dı nyıŋ javuon dieke dı gıtına bɔnısa wa ma ɔ wa dı, “Keŋ.” ⁸ Die wıa maŋ ye duuyıalɩŋmıŋ, ta ba wasa vuodieke dı jɔalına ka wa Kuŋ; ta kpiile tigiŋ dıaŋ dı dı ɔ kvaŋ, ta ŋmıŋ dı yı ba yiko dı ba kɔɔ tıŋgbaŋka gie vuosi puole bɔnısa ma kaanı, dı ba kɔɔ ba tɔntı ma aŋaŋ kɔŋ aŋaŋ yɔagıtı ma, ta bı yi tıŋgbaŋka gie dɔmbıatı kɔɔ ba batan.

⁹ Ta Yiipɔlka dı vɔarɩ sɔgıtıttı dieke dı gıtına bɔnısa wa ma, ta maŋ ye vuodiekemba vuosisi die dı kɔna die ba mɔbɩnana ŋmıŋ wıaha wıa wa, aŋaŋ die ba dagınana Masia wɔvɩnaha wıa, ta ba bie wo koriku cıtaŋ ma, ¹⁰ ta die faast nata ŋmıŋsikpeŋ dı, “Tı Yɔmɔtieŋ Nabitie ŋmıŋ, fɔnıŋ vuodieke dı yine sɔgıyalıntieŋ ta bı yi wusietieŋ wo, lalɩ ka baa ka yɔastı ta fɔ ye dıi tıŋgbaŋka gie vuosisi sarıya ta datı ba tıba, ba kɔna tı wa wıa?” ¹¹ Die wıa ɔ yı ba mana nyıŋyeekiwaŋ yıala, ta balı ba dı, “Nı voosime ta cıɩstıma saŋŋa dieke ba balla ba keŋ a kɔɔ nı tɔntıŋ chanchaalıŋ, aŋaŋ nı nımballı a kpatı wa, sıba die ba kɔna nıŋ dene wo.”

¹² Ta maŋ bı ye Yiipɔlka dı bı vɔarɩ sɔgıtıttı die dı gıtına bɔyɔaba wa ma; ta tıŋgbaŋ die dı dɔŋ pam, ta ŋmıŋnı dı sibi lımm, cııŋ dıaŋ dı ŋmıŋnı sıba zıŋ. ¹³ Ta cııŋmarıstı dı nyıŋ ŋmıŋsikpeŋ a keŋ nan tıŋgbaŋ sıba bɔlɔgıstıŋ dı ŋaana nıga kınkamıŋ, ta ka nyıŋnyıŋka dı nanna die wo. ¹⁴ Ta ŋmıŋsikpeŋ dı piili piili sıba gbanıŋ ta bıa, ta kunkoge aŋaŋ tıŋgbaŋ diekemba nyaŋ dı gilıne mana dı taarɩ nyıŋ jigi-diekemba a wone beri wo. ¹⁵ Die wıa, tıŋgbaŋka gie naakpıma, aŋaŋ vuokpıma, aŋaŋ sojasi sikpenıtielin, aŋaŋ hagırtıtielin aŋaŋ vuonı mana, vuodiekemba dı yine yɔŋıstı aŋaŋ vuodiekemba dı sına ba gbanı ta ba mana dı cııŋ jıu tana vɔrıtı ma aŋaŋ tana cııstı ma, ¹⁶ ta

die wa tankpenjkrumaha ananj tanaha dt a nan ba ma amu vuodieke dt kalna naagbanku ma kaanj bt ye be, ta Yipolika dtanj kaanj biagi a datl ba tiba. ¹⁷ Dama vuodieke dt kala naagbanku ma ananj Yipolika stnyuruj daakpenjkruj daarl tugya muj, ta vuoj wori a baanj biagi zie stnyurukb nuhja.

7

Yaa gamma Izara vuosisi wla

¹ Naa kubanj chaanj manj ye malakasi banusa ta ba zie tujgbanka gie luga anusa wa ma, ta pognl bulogus dieke dt nyina lughaha mana mana ma wa, dt a da ngtma tujgbanka gie me, yaa mugkruma ma, yaa tuj kaant ma. ² Sanjka mi manj ye malaka wonyt dt nyina hmuj pognj chaanj ta pognl maguluj dieke dt yine miivolitiej Nabidie Hmuj sutl wa; ta keesi ananj loljpenjkruj ta wa malakasi banusa diekempa Hmuj dt yina ba siej dt ba chusj tujgbanj ananj mugkruma wa. ³ U baarl dt "Da chusj tujgbanka gie yaa mugkrumaha yaa tustj ntaala tl woluj yi maguluj a yi Hmuj tuntuntiba die mana ma." ⁴ Ta manj wuj vuodiekempa ba yine Hmuj magulukb a yi be wo busuj, ba yi vuosi tuse kobga ananj banus-nusa ananj banusa, vuodiekempa die dt nyina Izara buuruj mana ma. ⁵⁻⁸ Ta vuosi tuse banj ananj bale dt nyuj Juda maaruj ma,

ta vuosi tuse banj ananj ale dt nyuj Rubeni maaruj ma,
 ta vuosi tuse banj ananj ale dt nyuj Gaadi maaruj ma,
 ta vuosi tuse banj ananj ale dt nyuj Asiri maaruj ma,
 ta vuosi tuse banj ananj ale dt nyuj Nafitali maaruj ma,
 ta vuosi tuse banj ananj ale dt nyuj Manase maaruj ma,
 ta vuosi tuse banj ananj ale dt nyuj Simiani maaruj ma
 ta vuosi tuse banj ananj ale dt nyuj Liiva maaruj ma,
 ta vuosi tuse banj ananj ale dt nyuj Isakari maaruj ma,

tıngbarjka gie me, ta tıngbarjka gie puole bıtaa ma kaant dı dıı, ta tıstı puole bıtaa ma kaant dıtaı dı dıı bolıı, ta hıstısa mana dı dıı bolıı.

⁸ Malaka dieke dı gıtına bule wo ma dıtaı dı wıı v kantaı ta ba taa jaıı sıba taııkeııkeııı, ta die die sıba bolıı, ta die keıı nan tıngbarjka gie mııkeııma mana ma, ta mııkeıımaha puole bıtaa ma, puole kaant dı tarıı a yı zıı, ⁹ nyındıeke mana die dı benne mııkeıımaha nyaatı ma puole bıtaa ma, puole kaant dı kpi kpi, ta haartı diekamba die dı benne mııkeıımaha nyaatı ma, puole bıtaa ma, puole kaant dı chıstı.

¹⁰ Malaka dieke die dı gıtına bıtaa wa ma die dı wıı v kantaı, chımarı keııkeııı die dı dıne sıba bolıı die dı nyıı ģmıııkeıı a keıı nan tıngbarjka gie mııga aııı ka nyavırtı puole bıtaa ma kaant ma. ¹¹ (Chımarııv gie saıı die yıwo “Tıııı.”) Ta nyaabı puole bıtaa wa ma, puole kaant dı tıı, ta vuosi pam die dı nyııne nyaabı die dı kpi, dama nyaabı die dı tıııı wıı.

¹² Malaka die dı gıtına bııtıııı ma die dı wııı v kantaı, ģmıı aııı chıı aııı chımarıstı die dı puole bıtaa, jaıı dı nıı ka puole bıtaa wa, puole kaant dı sııı. Ta chaııı dieke dı ģaana chaana ģmııtıııı wa puole bıtaa wa ma puole kaant dı sııı, ta chıı aııı chımarıstı die dı chaana yuku puole bıtaaa wa ma kaant die ka chaana.

¹³ Saııka mı maıı ye kpaıııkeııkeııı dı yıııııı nııııııı ma, ta keesı aııı lıııkeııkeııı dı, “Wııııı, wııııı, wııııı, malakası bataa dieke dı tııııı wa dı keıı wıı ba kantana saıııı dieke wo, wııııııı nan dı bıe tıngbarjka gie vuosi me.”

¹³ Ta malaka dieke dı gıtına bıyıtaba ma wa dı wıı v kantaŋ, ta maŋ wıtıŋ lölıŋ dı nyına salıma korıku dieke dı zene ŋmıŋ nıŋŋa kınaba anıtısa diekemba dı stına stıba yıtıla ma. ¹⁴ Lölıkv die dı balı a yı malaka dieke dı gıtına bıyıtaba ma ta pıgılı kantana ha dı v forısı malakası banıtısa diekemba ba bıtına mıgıt dieke ba wasıtına Yufıretısı ma a taŋ. ¹⁵ Ta ba forısı ba taŋ. ŋmıŋ die yaala ba yiwo sırı a gbatı saŋka gie, aŋaŋ daarı gie, aŋaŋ chııkv gie aŋaŋ bını gie dı v vaa ba kvı vuota puole bıtıa ma, kaanı. ¹⁶ Ta maŋ wıtıŋ sojasısı diekemba dı jvalıtına duunehe bııstıŋ ta ba yi tuse tuse kóbıstıle. ¹⁷ Ta maŋ ka gvıra ta daanı n yene duunehe aŋaŋ a jıjvalıtıŋ ta ba stı naa: duunehe jıjvalıtıŋ die dı yeegi jakagıtı dieke dı lıgıne ba nyıa, aŋ ka ŋmıntı stıba bolıŋ ta stı stıba jasóbıltıŋmıntıŋ ta bı ŋmıntı stıba duzıtı; ta duunehe sıkpıgıle dı ntıstı naachıge sıkpıgıle, ta bolıŋ aŋaŋ nyısı aŋaŋ maafajırıbı dı nyına a nıa ma. ¹⁸ Ta bolıbu aŋaŋ nyısı aŋaŋ maafajırıbısı dieke die dı nyıtına duunehe nıa ma wa die dı kva vuotaŋ, puole bıtıa ma puole kaanı. ¹⁹ Duunehe hagıtıŋ die bıe wo a nıa aŋaŋ a jıa ma, ta jıaha dı ntıstı nyınvuuke ta yalı sıkpıgıle ta a yalı dıma vuosi.

²⁰ Ama vuodiekemba die dı tıalıtına ta jıbtıkv gie dı ka kvıa wa die dı ka va ba jıannana ba gbaŋ gbaŋ nyıtınaaŋkaha jıamıŋ. Die ba jıama jımbıatı aŋaŋ bıgıle diekemba dı yıne salıma aŋaŋ salıtıytala aŋaŋ kvıtıŋmına aŋaŋ tana aŋaŋ tııstı, nyındiekemba dı kana ka yese, ta ka bı wımma, yaa ta chıtı. ²¹ Vuosi mı die ka bı va vuosi kvıtıla, aŋaŋ daarı yıgıŋ aŋaŋ hıgıtıkpıana aŋaŋ daakpıana tıtıma, aŋaŋ gaarıŋ.

10

Yaa gamma malaka aŋaŋ gbaŋ pılıbıke wıa

ba nyıŋgbaŋıŋ daraa ataa aŋaŋ daachtıbıŋ ta kaanŋ vaa ba guu be. ¹⁰ Ta tıŋgbaŋka gie vuosi nan dı yaa sũgıfıalıŋ vuosi bale wa gie kumbu wıa, ta ba nan keŋ lagıŋ a laala, ta yıa taŋ piinisi dama banıŋ ŋmıŋ naazvalıba bale womi die vaa tıŋgbaŋka vuosi dı dii wahala pam. ¹¹ Ama daraa ataa aŋaŋ daachtıbıŋkie gie kvaŋ chaanŋ, voosi dieke dı yınana miivoli dı nyıŋ ŋmıŋ jigıŋ a keŋ juu be, ba yıŋŋı keŋ ba mıŋı ma ta hagi zie, ta ŋmaamıŋ die dı faast juu vuodiekemba die dı yene be wo. ¹² Womi die ŋmıŋ naazvalıba bale wo die dı wıŋ lıŋıkeŋkpeŋkpeıŋ dı nyına ŋmıŋsikpeŋ a bala yıa ba dı, “Nı keŋ jvalı giena.” Saŋka mi ba hagi juu nıŋmara sıŋ a jvalı gara arızanna ma, ta ba dataast dı jıma ba. ¹³ Lele womi ta tıŋgbaŋ die dı dıŋ, ta tıgıkrıka dı puo, puoŋ baŋ sıŋ kaant dı chıŋı, ta vuosi tuse ayıpıyı die dı kpi tıŋgbaŋka dıŋkı ma, ta ŋmaamıŋ die dı juu vuotıalıkaha, ta ba bıŋı ŋmıŋ vuodieke dı benne arızanna ma wa saanŋ.

¹⁴ Yeye, wıbıa dieke dı gıtına bule tıanya mıŋ, ama wıbıa dieke dı gıtına bıtaa nan keŋ lele.

Yaa gamma kantaŋ dieke dı gıtına bıyıpıyı wa

¹⁵ Womi malaka dieke dı gıtına bıyıpıyı wa die dı wıa ı kantaŋ, ta lıŋıkeŋkpeıma dı bala arızanna ma dı, “Tıŋgbaŋka gie naart mana bıŋı wa tı Yımıŋıeŋ Nabıdie ŋmıŋ aŋaŋ ı Vuovıarıktıŋ Masia wa sıttı, ta ı nan pıgıttı ba yaa gamma haahuu.”

¹⁶ Ta nyıŋkıraha baŋıŋı-le aŋaŋ banıŋsa dieke dı kala ba naara gbaŋtı ma wa ŋmıŋ nıŋka dı nan bubı a jıama ŋmıŋ, ¹⁷ ta bala dı:

“Tı Yımıŋıeŋ Nabıdie ŋmıŋ, fıŋıŋ vuodieke dı yalla hagıŋı mana

ta die bıŋı ta ye bıŋı wo!

Tı waasa fı dama nagi fı hagıŋıkeŋkpeıŋı

a dii tւոյբաոյկա gie naaru mւոյ.

¹⁸ Vuodiekemba dւ kana ka dta fu wa juwa stnyււրոյ
ta fu stnyււրոյ dւաոյ dւ hagi.

Saոոա tւոյոյա dւ fu dii kunti saryա

ta tւոյ fu tւոտւոտւոյba dւ yine fu naazvalոյba

աոյաոյ fu vuodiekemba mana dւ juannana fu

vuodiekemba dւ yine vuokpuuma աոյաոյ wabոտոյ mana

ta saոոա bո tւոյոյ mւոյ dւ fu chսսսոյ vuodiekemba dւ
chսսսոյnana tւոյբաոյկա!”

¹⁹ Die wա ւոյmւոյ juokpenkpuուk dւ benne
artzanna ma wa sanbարոյ dւ yuori, ta maոյ ye adaka
dieke ւոյmւոյ mոտա dւ benne wo. Mi die ուոյոյոյոյ dւ
nyոյոյsa, ta ուոյnատոյ dւ nata աոյաոյ watոյ, ta tւոյբաոյ dւ dոյոյ
ta ուոյtana pam dւ nanna.

12

Yaa gamma hոյոյոյ աոյաոյ waakpuոյbոյakս wա

¹ Naa kւաոյ chaոյ ta dagոյkpenkpuuma dւ nyոյոյ
ոյmոյոյsոյkpenյ. Hոյոյոյ wոյոյոյ dւ nagոյna ոյmւոյ a bոյbոյ sոյba
gարոյ, ta tոյbոյ chոյոյ a zոյe, ta chոյոյmarոյsոյ bաոյ-ale dւ bոյe
ոյ sոյkpenյ me sոյba sոյbusoյ. ² Ta hոյոյոյ wa dւ yallոյ nyuutoյ ta
gbոյoյ maարոյոյ ta dոյe maարոյոյ yոյbոյagոյbս dւ vaa ոյ faast kոյma.

³ Die dagոյkpenkpuոյոյ kaant bոյbra dւ bոյ nyոյոյ
ոյmոյոյsոյkpenյ. Die waakpuոյոյmոյnբոյաոյ dւ keոյոյ nyոյոյ a
yallոյ sոյkոյpոյoյle ayոյbոյոյyոյ աոյաոյ yոյlla bաոյ, ta sոյkոյpոյoյle
mana dւ bոյbոյ naara sոյbոյbոյsոյ. ⁴ Die ka nagոյ ka յոյոյ a datոյ
chոյոյmarոյsոյsոյ puole bոյtաա ma kaant a nyոյոյ ոյmոյոյsոյkpenյ
a nagոյ a taոյոյ tւոյոյբաոյկա gie me. Ta dոյe zոյe hոյոյոյ wa dւ
balla ոյ mոյոյrոյ wa ոյոյոյոյa amս ka nan ոյոյbոյ bսա wa lagոյ
lagոյ dոյոյ yոյ ոյ mոյոյrոյ wa. ⁵ Womոյ hոյոյոյ wa dոյe dւ keոյոյ mոյոյrոյ
Bսadembոյոյ, vuodieke dւ balla ոյ keոյոյ oյoյoյlոյ buurոյոյոյ mana
աոյաոյ hagոյրոյոյ wa. Ama malaka dոյe dւ chոյagոյ ոյ bսա wa a
juallոյ ga ոյmւոյոյ ոյoյոյ ոյ naagbաոյկս ma. ⁶ Hոյոյոյ wa dւաոյ

die dt chıgı a ga hagıyer me, jigidieke Ɔmıy dt wınsına a yı wa wa, mi ba baa ba daansıma wa daraa tusıy aıay kóbıst-le aıay baııst-yıaba wa.

⁷ Womi die tıy die dt nan artzanna ma, malakasi jakııy wınyı ba wasınana Makeli aıay ı malakasi chanchaalıy dt waga aıay waakrııtakı, ı dtay ı waga a tuole be aıay ı malakasi, ⁸ ama die ba nyarıy waakrııtakı, ta ka yı wa sıey dt wınyıy aıay ı malakasisi bemme artzanna ma bıbra. ⁹ Die ba yagı waakrııtakı aıay ı malakasisi a artzanna ma, wınyıy ı yine javııkrıı dieke dt wone beri wo ta ba wasa wa Saıyçııstıı yaa Sitaani wa ta ı gaama tıygbarıka gie vuosisi mana wa. Die ba nagı wa a taay tıygbarıka gie me, wınyıy aıay ı malakasisi.

¹⁰ Womi die maıy wıy lııkpeıykrııy artzanna ma dt balala dt,

“Lele, tı Yımbıteıy Ɔmıy gbatıtaanıy,
aıay ı hagrıy aıay ı naarı aıay ı Vuovarıktıy Masia
wa yıko wa keıy mıy.

Dama ba vıarı Sitaani vuodieke die dt galınnana tı
rımbalı

Ɔmıy mıyıa yıy aıay ımıntııast a taay mıy.

¹¹ Yııpııka zımbı aıay ı wusie dieke ba mıııına wıa
ba nyarıy Sitaani,

ta ka chíılı ba mııvolı wıa ta die yı sıırı
dt ba kpi dtı yı kuy dt keıy ba ma.

¹² Die wıa, nınyı vuodiekemba mana dt benne artzanna
ma yalııma sıgıfıalıy.

Ama tıygbarıka gie vuosi aıay vuodiekemba dt benne
mıgıkrııı ma wa wıbtay bıe nı ma,

dama Sitaani keıy sııy wa nı jıgıy,
ta suılı aıay sınyıııkrııy,
dama ı sıba dt ı saıııa ka bı dala.”

¹³ Die waakruubiaku di murehna di ba vbart wa mureh a taan turebanjka gie me wo, u piili a di hore dieke di murina buadembike di u yigi wo. ¹⁴ Ta hure di nagt kpalitkpenkpen chobiti ale a yi hore wa di yugi ga ta va waakruubiaku, a ga jigidieke u wununa yi wa hagtyen me wo, mi ba nan di daansa wa a ga ture bina ataa anan chureh, ta gbart wa amu waakruubiaku kaan ture wa. ¹⁵ Womi die waakruubiaku die di ture nyaakpen a nyure ka nure ma siba mureh nyaan di bu dii hore wa. ¹⁶ Ama ta turebanjka di sureh hore wa ta yuri a nyuu nyaan dieke di nyure waakruubiaku nure ma wa. ¹⁷ Ta waakruubiaku surehureh di hagt anan hore wa pam, ta ga di u wagt anan hore wa buuri dieke di turena ta di hure mureh ta poret Masia wununa. ¹⁸ Ta die ga zie murekpenkpen kure.

13

Yaa gamma haagure dombati ale wo wa

¹ Ta man ye haagure dombati di nyure murekpenkpen ma, ta yaa yure ban anan sikipigile ayure, ta naarasibubisi di bubi yure mana, ta saara diekema di zurena hure di maagt a diisi ka sikipigile me. ² Haagure domban dieke nyene wo di su siba gbaanchure ta yure naayurewagure, ta ka nure di su siba naachigire nure. Die waakruubiaku di yi haagure dombaku ka hureh anan ka naagbanh anan ka yiko dieke di dala wa. ³ Ta haagure dombaku sikipigilehe kaant di su siba ba chure mureh, ama ka kure di kpi. Ta die di yi turebanjka vure mana mamachi, die ba di haagure dombaku kure. ⁴ Die vure mana di jure waakruubiaku dama u nagt wa u yiko a yi haagure dombaku ta bi jure haagure dombaku gban ta bala

mamachi wıaha haagıy bumbıyay dımbıakı nıyha wıa, ı gaama tıygbayka vuosi ta die balı ba dı ba mıı buuy ay ka summa sıba haagıy dımbıakı dieke dı yene takoobi dayha ama ta ka kpie wo. ¹⁵ Ta ımyıy die dı yı haagıy dımbıakı dieke dı gıtına bule wo hagıyıy ı bıagı voosi miivoli a yı buu dieke dı sına sıba bumbıyay haagıy dımbıakı, ta buubu dı bıagı bala wıa, ta kıı vuodiekemba mana dı kana ka saagı jıama ka wa. ¹⁶ Die ka mugisi vuoy mana, vuodiekemba dı yine wabıtı ayay vuokpıtıma, ayay nyintitielıy ayay zııntıyelıy, ayay vuodiekemba dı benne ba dıyıy ayay yıyıtı, dı ba tuo magıyıy ba nuudiigıy me yaa die me.

¹⁷ Vuodieke nıy mana die dı wone magıyıkı gie, ı kaay bıagı daa jaay yaa a yaalı jaay; magıyıkı die yıwo haagıy dımbıatı saay yaa bıııy dieke dı zene ı saarı nay ma.

¹⁸ Sie fıı yallıma yıay ta ye summa haagıy dımbıakı gie bıııy dı yine ı saarı chıay. Vuodieke nıy dı yalla sıbıy yilime ta summa haagıy dımbıakı gie bıııy chıay, dama bıııy gie zie wo vuoy saay nay ma. Bıııy gie yıwo kıbıtı-yıaba ayay bıyıtı-yıaba ayay ayıaba.

14

Yııpıka ayay ı vuosi wıa

¹ Naa kıay chıay may bı ye Yııpıka dı zene Zayııı kunkogiri me ayay vuosi tuse kıbıga ayay tuse bıyıtı-nıısa ayay tuse anıısa, ta ba maagı wıııy Yııpıka ayay ı Chııy wa saara a dııı ba die me. ² Die may wıy lııy dı nyına arızanna ma a dıma sıba nyaakpıy dı palala, ta bı nata sıba nınatıy. Ta bı dıma sıba goojıngıy dı ıaana nıga ı goojıı ka kıma dene wo. ³ Die vuosi tuse kıbıga ayay tuse bıyıtı-nıısa ayay tuse anıısa wa die dı zie naagbaykı ayay nyınvugıtı anıısa wa ayay

nyıtkıbraha nıyha ta chıa yılıhaalı dieke vuony dı kana kaay bıagı bıgırı, ntaala banıy vuodiekemba dı yene gbatıtaanıy a nyıy tıngbanıka gie me wo. ⁴ Banıy ba yine dembi diekemba dı mıyhaına pıgılı ba gbanı ta ka yi hıgıkpıana tııma aıay hıgııba, banıy ba yiwo kast. Banıy ba dına Yııpılıka jıgidieke mana v ganana, banıy ba yine vuodiekemba ımyıy dı gbatına taay a nyıy vuota sıy ta yi bımbııyay vuodiekemba wınyıy ımyıy aıay Yııpılıka dı tuone. ⁵ Banıy ba ka chıba ımyııchııbıı, ta bı wo bıay.

Malakasi bataa wa wıa

⁶ Womi die mıy bı ye malaka wınyıy dı hagına a bıe ımyıııkpıy saasa ta yaa wıvııy dieke dı wone kpatıkıv dı v ga mııvıı a yı vuodiekemba mana dı bene tıngbanıka gie me, aıay vuota yırı yırı mana aıay maarıy mana aıay jabalıkyıy mana aıay bıurıy mana. ⁷ Ta die bala aıay lılıkpııy dı, “Nı chıgıma ımyıy ta bıııma v saay. Dama saıha tıgıya mıy dı v dıı tıngbanıka gie vuosi mana sarıya. Nı jııma wa, wınyıy v naanna arızanna aıay tıngbanıka gie aıay mıgıkpıııı aıay nyaatı mana.”

⁸ Die bımbııyay malakaka dı tıanna a ga wa, die malaka dieke dı gıtına bıle wo dıay dı keı nyıy ımyıııkpıy a bala dı, “Babiloni, tıgıkpııka nanya mıy, die v vaa wa vuota bıurıy mana dı tıy dıgıntı tııma, die wıa ımyıy sınyıııy dı hagı v ma.”

⁹ Ta malaka dieke dı gıtına bııaa wa ma die dı bıalı aıay lılıkpıykpııy dı, “Vuodiekemba dı jııına haagıy dımbıakıv aıay bıubu dieke dı yine ka nıasıy wa ta tuo magılıkıv ba die me yaa ba nuıy me wo, ¹⁰ ımyıy sınyıııy nan keı ba ma, v sınyıııı dieke dı sına sıba daahagııı dieke ba sıtine yi kpalı ma, ta ba nan bı a dıı wahala bıle dieke dı dıııne sıba maafa jırı bı ma, ımyıy malakası aıay Yııpılıka nıyha. ¹¹ Bolıbu dı jııına ba wa

nyusi nan dı jualt gara ıŋmıŋsikperı yaa gamma haahuu. Vuodiekemba dı jıanna haagıŋ dımbıakı anıŋ buubu dieke dı yine ka nıasıŋ ta yaa magıtlı dieke dı yine v saart nan dı die wahala yuŋ anıŋ ıŋmıntıbası.”

¹² Die wıa, dı vına dı ıŋmıŋ vuodiekemba dı tune v nıbart ta yi Yısa yada wa yallıma hanta.

¹³ Womi maŋ bı wıŋ lıŋıŋ dı nyınna artzanna ma a bala dı, “Maagı naa; a nyıŋ jinne yaa gamma sıgıfıalıŋ bie vuodiekemba dı kpine tı Yımbıteıŋ tısbıma wıa.” Ta ıŋmıŋ Halıkastka dı yıŋı balı dı, “Wusie, ba nan ye voosıŋ a nyıŋ ba tınkpıma ma dama ba tısbıma nıbart nan dı dı ba.”

Yaa gamma tıŋbanıka gie gobıŋ wıa

¹⁴ Die maŋ bı daansı a ye nııŋmayıtalıŋ, ta vuonı dı sı stıba Vuota Bıa a kalı ka ma, ta bubı salıma naala sibubıŋ, ta pıgıtlı gotıge diikıŋ v nuuŋ me. ¹⁵ Womi malaka kaant dı keŋ nyıŋ ıŋmıŋ jıamıŋ juodieke dı benne artzanna ma wa, a wa vuodieke dı kala nııŋmaakı sikpeku anıŋ lıŋıkpııŋ a bala dı, “Nagı fı gotıge a gobi dama saŋıa dieke dı mına wa keŋye mıŋ, dama tıŋbanıka biye mıŋ anıŋ gobıŋ.” ¹⁶ Die vuodieke dı kala nııŋmaakı ma wa dı nagı v gotıge a gobi tıŋbanıka.

¹⁷ Ta maŋ bı ye malaka kaant dı nyınna ıŋmıŋ jıamıŋ juodieke dı benne artzanna ma wa a keŋ nyıŋ, v gbanı v pıgıtlı gotıge diikıŋ.

¹⁸ Saŋka mı maŋ ye malaka dieke dı yine bolıbu jakıbrı dı nyınna korıku jıgıŋ ta wa malaka dieke dı yalla gotıge diikıri anıŋ lıŋıkpııŋ a balı wa dı, “Nagı fı gotıge a kpaa tıŋbanıka gie nyıŋnyıŋka mana dama a ıŋmıntıya mıŋ.” ¹⁹ Die wıa, malakaka die dı nagı v gotıge a kpaa tıŋbanıka nyıŋnyıŋkaha mana, a nagı a taanı vırtı dieke ba ıŋmına nyıŋnyıŋkaha nyaabu a yie

ka ma. ⁶ Womi malakasi ayɔpɔyɔ diekamba dɔ pɔgɔlɔna wahala yiri yiri ayɔpɔyɔ wa dɔ keŋ nyɔŋ ŋmɔŋ jɔamɔŋ juoku me, ta yeegi nyinjeekiɔtala diekamba dɔ wone dɔgɔntɔ, ta nagɔ salɔma kirisa a bɔbɔ ba nyɔa. ⁷ Womi nyinvugiti anɔsa wa kaantɔ dɔ nagɔ salɔma tɔmbala ayɔpɔyɔ a yɔ malakasi bayɔpɔyɔ wa; ta ŋmɔŋ vuodieke dɔ benne yaa gamma haahuu wo sɔnyɔrɔŋ dɔ suuli tɔmbalaha. ⁸ Ta ŋmɔŋ chaankpeŋkpeŋkpeŋ aŋaŋ v hagɔrɔŋ dɔ yi nyusi dɔ suuli jɔamɔŋ juoku, ta vuon ka biagɔ juu mi a ga tɔgɔ saŋŋa dieke wahala yiri yiri ayɔpɔyɔ dieke malakasi bayɔpɔyɔ dɔ pɔgɔlɔna wa dɔ kenne kpatɔ.

16

Tɔmbala diekamba dɔ yalla ŋmɔŋ sɔnyɔrɔbɔ wɔa

¹ Die maŋ bɔ wɔŋ lɔlɔkpeŋ dɔ nyɔnna ŋmɔŋ jɔamɔŋ juoku me a bala a yɔa malakasi ayɔpɔyɔ wa dɔ, “Nɔ gamma a ga siti ŋmɔŋ sɔnyɔrɔ dieke dɔ benne tɔmbala ayɔpɔyɔ wa ma a taan tɔŋbanŋka ma.”

² Die bɔmbɔŋaŋ malakaka dɔ ga a siti jadieke dɔ benne v tɔmbalɔ ma wa a taan tɔŋbanŋka ma, ta kɔjagɔbɔatɔ dieke dɔ yɔagɔna pam die dɔ yigi vuodiekamba dɔ yalla haagɔ dɔmbɔakɔ magɔlɔkɔ, aŋaŋ vuodiekamba dɔ jɔanna buubu dieke dɔ yine ka nɔasɔkɔ.

³ Malaka dieke die dɔ gɔtɔna bule wo dɔaŋ dɔ ga a siti jadieke dɔ benne ka tɔmbalɔ ma wa a yi nyaakpɔbɔ ma nyaabɔ die dɔ bɔrɔŋ zɔŋ sɔba vuota kpiikɔŋ zɔŋ, ta nyinvugiti mana die dɔ benne nyaakpɔbɔ ma wa die dɔ kpi.

⁴ Malaka dieke dɔ gɔtɔna bɔtaa wa dɔ ga a siti jadieke dɔ benne ka tɔmbalɔ ma wa a yi mɔga aŋaŋ bulusi nyaatɔ ma, a nyaatɔ mana die dɔ bɔrɔŋ zɔŋ. ⁵ Ta die maŋ wɔŋ malaka dieke dɔ yalla nyaatɔ hagɔrɔbɔ dɔ bala dɔ,
“Tɔ Yɔmɔtɔeŋ, sɔgɔyɔlɔntɔeŋ,

fɔnɔŋ vuodieke dɪ benne, ta die beri wo fɔ sariyaka gie
tɔgɪsɪya mɪŋ,

⁶ dama ba kɔv wa fɔ vuosi aŋaŋ fɔ naazɔvɔlɔŋ wɪa
fɔ nagɪ zɪŋ yɪa ba dɪ ba nyuu.

Kanɔŋ ka mɔna ba.”

⁷ Womi maŋ bɪ wɔŋ lɔlɔŋ dɪ nyɪnna koriku me a bala dɪ,
“Tɪ Yɔmɔtɪeŋ Nabidie ŋmɔŋ vuodieke dɪ yalla hagiɔŋ
mana,

fɔ sariyaka gie yiwo wusie,
ta yi wudieke dɪ tɔgɪsɪna.”

⁸ Malaka dieke dɪ gɔtɪna bɔnɪsa wa dɪaŋ dɪ siti
jadiieke dɪ benne v tɪmbalɪ ma wa a diisi ŋmɔŋ ma, a yɪ ka
hagiɔŋ dɪ ka tuulibu jɔma vuota sɪba bolɪŋ. ⁹ Die ŋmɔnɔ
tuulibu dɪ faast jɔa ba sɪba bolɪŋ, ta ba piili a zɪa ŋmɔŋ
vuodieke dɪ yalla wahala yiri yiri he gie hagiɔvɔvɔ saŋ
ama ta die zeti dɪ ba tariŋ ta yɪ wa jɪlɪma.

¹⁰ Malaka dieke dɪ gɔtɪna bɔnɔv wa dɪaŋ dɪ siti jadiieke
dɪ benne v tɪmbalɪ ma a yi haagɔŋ dɔmbɪakɔv naagbaŋkɔv
ma, ta dɔmbɪakɔv naart sɪtɪ mana die dɪ sibi lɪmm ta
vuotamba die dɪ ŋɔba nyɪna yɔvagiɔvɔ wɪa, ¹¹ ta die bɪ
zɪa ŋmɔŋ vuodieke dɪ benne arɪzanna ma wa, ba yɔvagiɔvɔ
aŋaŋ kɔjagaha wɪa, ama ta die zeti dɪ ba chɪŋ a nyɪŋ ba
tɔntɔmbɪatɪ ma.

¹² Womi malaka dieke dɪ gɔtɪna bɔyɔvaba wa dɪaŋ
dɪ ga siti jadiieke dɪ benne v tɪmbalɪ ma wa a taŋ
mɔgɪkɔpɪŋ dieke ba wasɪnana Yufiretisi wo me, bɔ
nyaabɔv mana die dɪ hɔɔsɪ a dɔvɔŋ sien amɔv naakɔpɪŋ
diekemba dɪ bala ba nyɪŋ ŋmɔŋ pɔsɔŋ chaŋ a keŋ
wo nan biagi atɪaŋ. ¹³ Mi maŋ ye haalɪbɪatɪ ataa dɪ
sɪna sɪba bɔntɔra, a nyɪna waakɔvɔbɪakɔv aŋaŋ haagɔŋ
dɔmbɪakɔv, aŋaŋ ŋmɔnchɪvɔvɔ naazɔv wa nɔv ma. ¹⁴ A
yiwo haalɪbɪatɪ diekemba dɪ yinene mamachi tɔvɔma ta
nyɪŋ gara tɪŋgbaŋka gie naara mana jigɪŋ, ta lagɪma ba dɪ

ba tuoli tɔmbɔ, tı Yɔmɔtiej Nabidie Ʒmıy, vuodieke dı yalla hagırbɔ mana wa daakpenkruka daartı.

¹⁵ Ta Yisa Masia dı baartı dı, “Mbaa Ʒaay, n kiej stba gaarɔ dı Ʒaana kiej dene wo. Ama sɔgıfıaltıy bie vuodiekemba dı gbarına ta bɔbı ba garıtı amɔ ba kaay chıy yɔrtı ay vuosi ye ba viivi.”

¹⁶ Die haalıbatıtı dı lagıstı naalıba mana a yaa ba ga jigidieke Izara vuosi dı wasınana Amagidoni wa.

¹⁷ Womi die malaka dieke dı gıtına bıyɔpɔyıt dıay dı siti jadieke dı benne ɔ tımbalı ma wa a taay bıɔgıstıy ma, ta ɔɔtkpenkruy die dı nyıy naagbanıy dieke dı bene Ʒmıy Ʒıamıy juodieke dı benne arızanna ma wa a bala dı, “Dı yi a kpatı mıy.” ¹⁸ Ta nınyıgıstıy dı nyıgısa ta nınatıy dı nata ta tıygbanyka dı faast dɔma. A nyıy saƷa dieke Ʒmıy dı naanna vuota, kanıy tıygbany dɔykbı mı ye ka dɔyya. ¹⁹ Tıygbanyka dɔykbı die dı vaa tıgıkrıka dı puo bıtıaa, ta chıstı tıgıkrıumaha mana dı bene tıygbanyka gie me wo. Ama Ʒmıy die ka daay Babiloni tıgıkrıka wıbatı wıa, ta vaa ka nyuu daay dieke dı yıne ɔ sınyıııy daabı ta bie nyaaychıbike me wo. ²⁰ Ta tıygbany diekemba nyaatı dı gıline wo dı bıa ta tana mana dıay dı bıa. ²¹ Ta nıııııkrıy diekemba a kaant dınsıy dı baa nan dı sıı sıba nııy dınsıy die dı nyıy Ʒmıyıkpenı a keıy nan vuotaıy ma, die ba zıa Ʒmıy nıııııkrıumaha die dı nanna ba ma wıa, dama die wahalaka die faast dala mıy.

17

Hɔgɔ wa aıay haagıy dɔmbıakı wıa

¹ Womi malakasi ayɔpɔyıt wa die dı pɔgılna tımbala ayɔpɔyıt wa wınyıt dı nyıy arızanna ma a keıy balı mıy dı, “Keıy ay n dagı fı Ʒmıy dı balla ɔ keıy datı hɔgı dieke dı dıagınana dembısi tıbıy dene. Wınyıy ɔ yıne

tıgıkrıy dieke dı gbigine mıtga pam wa. ² Ta naaltba dı yi dıgıntı tıtma aıaı wa wa, ta tıngbaıka gie vuosisi mana dı nyuu v dıgıntı tıtmaaha dı stna stba daabv a bugi.”

³ Die ımyı Halıkastka dı hagt n ma ta malakaka dı nagt mıy a ga haagtıy me, mi die maı ye hıgv dı kalla haagtı dımbıakv ma ta saıy diekemba dı zıanana ımyı saart dı maagt a diisi ka nyıngbaıy mana ma, ta ka yaa sikipigile ayıııvıy aıaı yıtla baı. ⁴ Hıgv wa die yeegi wo nyinyeeki ımyına, ta yeegi saltma nyinti aıaı leeti yiri yiri, ta pıgıltı saltma nyaııchibıy v nuıy me ka suuli aıaı v dıgıntı tıtmaaha aıaı nyındiekemba dı nyıııgına ımyı jıgıy. ⁵ Ta ba maagt saıy dieke vuıy dı kana ka stba ka chııy a diisi v diıy me dı,

TıGıKREıKRıY BABILONI,

HıGV DIEKEMBA Dı YINENE DAAKPANA TıtMA
AıAıY TıNGBAıKA GIE NYıNDIEKEMBA Dı NYıııGıNANA
ıMYı JıGıY WO NUıY.

⁶ Ta maı ye ta hıgv wa nyu wo ımyı vuodiekemba die dı yıne Yısa yada ta vuosi dı kvı ba wa zıy a bugi.

Die n yene wo wo, die dı yi mıy mamachi pam. ⁷ Womi malakaka dı pıast mıy dı “Bıa wıa dı yi fıv mamachi? N nan dagı fıv hıgv wa aıaı haagtı dımbıakv v jıııtına wa ta ka yaa sikipigile ayıııvıy aıaı yıtla baı ka chııy dı stna die. ⁸ Haagtı dımbıakv dieke fıv yene wo die bıe wo ka mıst ma ama lele ka kpiye mıy. Ka nan hagt a nyıy vıııgıli dieke dı wone kpatıkv, ta nan ga jıgıdieke ımyı dı balla v chııstı ka wa. Ta dı nan yi vuodiekemba mana ımyı dı kana ka maagt ba saara a yi mııvıli gbaıkv ma ta ye naıy tıngbaıka gie wo mamachi ba keı ye haagtı dımbıakv. Dama die ka bıe wo ka mıst ma ta keı kpi, ama ka nan yıııı keı ka mıst ma.

⁹ “Wıııı gie yaala yıııy aıaı stııy. Sikipigile ayıııvıy

¹ Die n yene hɔɔɔ wa dɩ kala haagɩ dɔmbɩakɔ ma wa kɔaɩ chaanɩ, die maɩ bɩ ye malaka wɔnyɩ dɩ nyɩnna artzanna a keɩ sɔɔna. Ta die yaa yiko pam, ta ɔ chaanɩ dɩ faast chaanɩ tɩngbanɩka lɔga lɔga mana. ² Ta die natɩ aɩaɩ lɔlɩkɩɩ dɩ,

“Babiloni tɩgɩkɩka nan chɔɔstɩ mɩɩ.

Vuonɩ bɩ wo ka ma,

ta lele jɩmbɩatɩ aɩaɩ haalɩbatɩ wana bie ka ma aɩaɩ nembibɩatɩ yiri yiri mana wana bie ka ma.

³ Dama tɩngbanɩka gie vuosi mana nyu wo

ɔ lɔlɩbatɩ tɩɔmaha dɩ sɩna sɩba daahagɩɩbɩ a bugi.

Ta tɩngbanɩka gie naalɩba mana dɩ yi dɩgɩntɩ tɩɔma aɩaɩ

wa
ta nyugidiilibe mana dɩ yese ba ligire
a nyɩnna ɔ lɔlɩbatɩ ma.”

⁴ Womi maɩ wɔɩ ɩmɩɩ dɩ balala a nyɩnna artzanna ma dɩ,

“N vuosi, nɩ keɩ nyɩɩ Babiloni tɩka ma

amɔ nɩ kaanɩ gɩtɩ juu ɔ wɔbatɩ ma,

ta gɩtɩ ye ɔ tɩbɩdatɩkɩ.

⁵ Dama ɔ wɔbatɩ faast dala mɩɩ a dɩa a ga tɩgɩ
ɩmɩɩsikpeɩ,

ta n ka daanɩ ɔ wɔbatɩtɩ.

⁶ Nɩ yɩɩɩ yi wo wudiekemba gbanɩ gbanɩ die ɔ yine vuosi
bataɩ wa,

ta yɩɩɩ yi wo wudiekemba die ɔ yine wo jigɩɩ bule.

Ta vaa ɔ nyaanɩchibike suuli aɩaɩ daanɩ dieke dɩ hagɩɩna
a tɩaɩ ɔ daabɩ

ɔ nagɩna a yɩ vuosi dɩ nyu wo jigɩɩ bule.

⁷ Ta vaa ɔ dii wahala aɩaɩ zɔɔɩɩ pam,

sɩba die ɔ benne ɔ dɩɩɩɩ ta kɔta ɔ gbanɩ dene wo

Dama ɔ ɩaanɩ bala a yɩa ɔ gbanɩ dɩ:

‘Manɩɩ hɔɔɔnaanɩ kala naal!

fı yaalıŋana wa baya mıŋ, ta fı nyinti aŋaŋ fı vıııŋı mana dı ga ta va fı, ta kaŋ bı yehe bıbra.” ¹⁵ Ta banıŋ nyugidiilibe mı dı yene ligire a nyıŋ kanıŋ tıka ma wa nan dı zie saasaa, dama ba chıga ŋmaamıŋ dı ba nan gıtı dıı vı wahalaka. Ba nan dı kuma ta die zıııŋı, ¹⁶ ta bala dı,

“Wıbıaŋ, wıbıaŋ haart tıgıkrıka.

Die vı ŋaŋ yeegi wo nyınyeekiytala aŋaŋ nyınyeeke diekema dı faastına yaa ligire aŋaŋ nyınyeeke-ıŋmına ta yeegi salıma nyinti

aŋaŋ nyındiekema ba nagına tanvına a wınsı aŋaŋ leeti.

¹⁷ Ta bınyı nyinti gie mana dı bıa.”

Die haartkpenkprıku nyıŋkıraha aŋaŋ vuodiekema mana dı bene ka sıku aŋaŋ haartııŋtıba aŋaŋ vuodiekema dı dinene nyıŋ mıgıkrıku ma wa die dı zie saasaa, ¹⁸ ta faastı nata vı wıa die ba yene bolıbu dı dinene tıka ta nyusi dı haga wa. Ta balı dı, “Tıgıkrıŋı ye worı a yaa hagıŋı sıba tıka gie.” ¹⁹ Ta die yııra tantı a yie ba sıkpıgile me aŋ ka dagı dı ba sıŋ chıvıstıya mıŋ ta kuma ta die zıııŋı ta bala dı,

“Wıbıaŋ, wıbıaŋ

haart tıgıkrıka, vı yıne tıgıkrıŋı dieke vuodiekema dı yalla haartkrıma ta dıma mıgıkrııı ma a daa ta yalla wa dı ye ligire.

Ta bınyı nyinti gie mana dı bıa.”

²⁰ Nııŋı vuodiekema dı bene arızanna ma, nı yallıma sıgıfıalıŋı, dama ŋmıŋ chıvıstı wa Babiloni tıka. Ta nııŋı ŋmıŋ vuosi aŋaŋ ŋmıŋ naazvıalıŋı aŋaŋ Masia tıntıntıba, nı yallıma sıgıfıalıŋı, dama ŋmıŋ chıvıstı wa Babiloni tıka yaa gamma wudiekema vı yıne nı wo wıa.

21 Womi die malaka hagւուոյն die ըւ կօւտ
 տայկքեյկքւոյն կա մտ սեբա ուկքեյկքւոյն ա նաղւ ա տայն
 մտցկքեյկքւոյն կա մա տա եարւ ըւ,
 “Նաա ղմոյն ըւ նան նաղւ Բաբիլոնի տցկքւոյն
 ա տայն այն կա շոտտտ,
 տա վոսոյ կայն եւ յե կե եւբրա.

22 Կա վոսոյ կայն եւ քոյն տա գոյյնոյնոյն այն յլիւտարոյն
 շիտա յլա ըւ տկա սոյն եւբրա,
 տա վոսոյ կայն եւ քոյն քաւարոյն այն կանայն քարոյն տա եա
 շիտա յլա ըւ տկա սոյն եւբրա.

Կա ըւ տոտտոտտեբա մանա նան եւա,
 տա վոսոյ կայն եւ քոյն ուտա ըմոյն եւբրա.

23 Կա քոքոլի կայն եւ շայն ըւ մա,
 տա հոցոք քարոյն այն ըմբոյն յալոյն կայն եւ եւե մի եւբրա.
 Ըւ նոյցիւմիւե ըւ քարոյն յաա ղիցրե այն ղարոյն
 տոյնցբայն կա ըմբոյն մա,
 տա ըւ տկա վոսոյն ըւ ըւ յալոյն տոյն ա գաա տոյնցբայն կա
 վոսոյն մանա.

24 ղմոյն ըաւա եւ Բաբիլոնի տոյն տեւոյն
 ըաա կա կոտտ եւ ղմոյն նաշոտալոյն
 այն ոք վոսոյն այն վոսոյն ըմբոյն մանա վոսոյն ըւ կոտտ
 տոյնցբայն կա ըմբոյն մանա մանա եւա.”

19

Արտանա մա վոսոյն սոցոքոքալոյն յաա գամա Բաբիլոնի տոյն
 շոտտտոյն եւա

¹ Նաա կոտտայն շայն մայն քոյն ըմբոյն արտանա մա սեբա
 կոքոքայն ըւ ղարոյն ա եա ըւ,

“Հալեւոյա,*

գեատտանոյն այն եւրոյն այն ղարոյն յիւո
 քոյնոյն ղմոյն սոտտ.

* 19:1 19.1 Հալեւոյա շիւոյն յիւո: “Նոյն եւրոյն ղմոյն.”

² Dama v sartya diile yiwo wusie ta mv.
 V chvst wa hvgv dieke dt yinene daakpana tvvmaha,
 v vana tıngbanıka gie vuosi dt yie bıay anay ba yinene
 dıgıntı tvvma anay wa wa wıa.

ımy datı wa v tıby,
 dama v kvv wa wvnyıy ımy tvntvntıy.”

³ Ta kvıpaakv dt bı nata a bala dt,
 “Haleluya,
 dama boli dieke dt dinene tıka nyusi nan jvalı gara
 ımyısvkpey yaa gamma haahuu.”

⁴ Die nyıvkıra banıstı-le anay banısa wa anay ny-
 invugıta anısa wa die dt nan ımy vuodieke dt kalla
 naagbanıkv ma wa nıyıya ta jıay wa, ta baart dt,
 “Wusie, Haleluya.”

Yııpvıka hvgv banwıla dvvga wıa

⁵ Womi die lılyı die dt nyıy naagbanıkv ma a bala dt,
 “Nı vaa tı bırtı tı ımyımvı,
 nınyı vuodiekemba dt jıanna wa anay vuoy mana,
 anay nınyı vuodiekemba dt yıne vuokpvıma anay wabıtı
 ta jıama wa wa.”

⁶ Ta mav bı wıy dvmyı sıba kvıpaay dt lagıstına a
 nata, ta die dvıkv dt sı sıba nyaakpvıy dt palala ta bı
 dvma sıba nınatıkpeıkvıy a bala dt,
 “Haleluya,

dama tı Yvıvıtyıy Hagırtıtyıy Nabıdıe ımyı yiwo Naay.

⁷ Nı vaa tı yallıma svıfıalyı,
 ta yıma wa jııma.

Dama sıyıya tvgyıa mıy dt Yııpvıka faart v hvgv,
 ta v hvgv wa dt yı sırı a gbart. ⁸ ımyı yı wa hvgv wa
 gartyıalyınyı dieke dt nyıgvıstına dt v yeegi.”
 (Gartyıalyıkv zie a yı wa wvnyıy diekemba ımyı vuosi dt
 yinene.)

⁹ Womi malaka die dı balt a yı mıŋ dı, “Maagt naa: ‘Sugıfıtalıŋ bie vuodiekemba ba wana dı ba keŋ a gıttı dıi Yiipolıka hıgıŋhaalı wa banwıla nyındiikehe.’ ” Die malakaka die dı bı balt a gıttı dı, “Wıaha gie yiwo ŋmıŋ wıa, ta yi wusie.” ¹⁰ Womi maŋ nan tıngbaŋ ı nıŋŋa dı n jıaŋ wa, ama die ı balt a yı mıŋ dı, “Da yime die, dama n gbaŋ n yiwo fıntıŋ aŋaŋ fı nımballı diekemba dı yalla Masia wıwınnaha tıntıntı chanchaalıŋ. Baŋıŋ ba yine vuodiekemba dı dına wusie dieke Yısa dı yuorine a dagı wa. Die wıa ŋmıŋ yine vuodieke fı baŋ jıaŋ.”

Vuodieke nıŋ mana dı balala yaa gamma Yısa ma, yie die aŋaŋ Halıkastıka haŋrıŋı.

Duunyıtalıŋ jıjıbalıtı wıa

¹¹ Naa kvaŋ chaŋ maŋ ye artzanna dı yuorine, ta maŋ ye duunyıtalıŋ dı zene me, ta ka jıjıbalıtı saŋ dı dı, Vuovıttı aŋaŋ Wusie. Ta die sarıya aŋaŋ wusie a bı waga tıntı aŋaŋ wusie. ¹² Die ı nine dı die sıba bolınyaaŋ, ta bubı naara sibubısi pam ı sıkpeŋ me, ta ba maagt saŋ kaant a dıısi ı ma, ama ta vuonı dı ka sıba ka chıaŋ, sıe ı nyına ma. ¹³ Ta jayeekiwaŋ dieke ı yeegıne wo die dı ŋmıntı aŋaŋ zıŋ, ta ı saŋ dı yi, “ŋmıŋ Nıawıŋı.” ¹⁴ Ta artzanna ma tıŋ waŋrıba dı dı ı kvaŋ, ta jıbalıtı duunyıtala ta yeegı nyıŋyeekiytala diekemba dı wone dıgıntı. ¹⁵ Die takoobi dieke dı faasına die dı chabı ı nıvaŋ ma, kaŋıŋ ı nan nagı a waŋı a nyanŋı buurıŋ mana, ta pıgıllı ba aŋaŋ haŋrıŋı, ta ŋmıba ba jıgidieke ba ŋmıba nyıŋnyıŋka nyaabı, kaŋıŋ ka yine Nabıdie ŋmıŋ vuodieke dı yalla haŋrıŋı mana mana sınyıurıŋı. ¹⁶ Ta ba maagt saŋ kaant a dıısi ı gaŋkıtı jıgidieke dı lıgıne ı naadııgıŋ kpuıltıka ma dı,

NAALıŋ DıALıŋ NAAŋ, YıMıTıELıŋ DıALıŋ YıMıTıELıŋ .

sanvaha kaant mana ma. ¹³ Die sanva ataa die dt bie ħmıy pıstıy chaay, ta a ataa dt bie nuudiigıy chaay, ta ataa dt bie ħmıy nanıy chaay ta ataa dtay dt bie nuugalı chaay. ¹⁴ Tıka nyabılıy zie wo tana bay ayaay ale me, ta Yiıpılıka tıntıntıba bay ayaay bale wo wınyı mana saay die dt maagt a diisi a kaant mana ma. ¹⁵ Malaka dieke die dt balala wıa ayaay mıy wa die dt pıgılı daa dieke ba nagına a magısa nyinti ta ba nagı salıma a wınsı ka, dt v magıstı tıka ayaay ka sanvaha ayaay ka gaamaha. ¹⁶ Tıka lıga anısa wa mana die mıwa tay, malakaka die dt magıstı ka a ye ta ka wagtıy die yiwo malisi tusıy ayaay kıbıstı-nı. Ka teelıy ayaay ka jıvalıy gbay dt mı die gbay gbay. ¹⁷ Ta v bı magıstı tıka gaant jıvalıy, ka dtay ka yi nanı magıstıy kıbıstı-le ayaay bay ayaay ayvaba. Die v magıstıya mıy sıba vuotay dt ħaana magısa nyinti dene wo. ¹⁸ Die ba nagı wa tay diekamba ba wasınana Jasipa a mı tıka gaant, ta nagı salıma a mı tıka ayaay ka nyinti mana ta ka nyıgısa sıba nyaastıga. ¹⁹ Die ba nagı tay vııy diekamba dt faastına a yaa ligire yiri yiri a dıbay gaamaha nyabılıy. Bımbııay tantı die yiwo jasipa, ta tay dieke dt gıtına bule wo dt yi saafari, ta tay dieke dt gıtına bıtaa wa ma die yiwo agatı, ta tay dieke dt gıtına bıntısa wa die yiwo emaleralı, ²⁰ ta tay dieke dt gıtına bıntısa wa ma die yiwo onikisi, ta tay dieke die dt gıtına bıyıvaba wa die yiwo kaneliani, ta tay dieke die dt gıtına bıyıpıoyı wa die yiwo kirisollati, ta bıniıy wo dt yi berili, ta bıwayı wa dt yi topasi, ta bıjka ma wa dt yi kirisopasi, ta jadieke die dt gıtına bay ayaay kaant wa dt yi jasinti, ta bay ayaay ale wo dt yi ametisi. ²¹ Ta ka sanva bay ayaay ale wo die yiwo tay dieke ba wasınana peeli wo, ta ba nagı ka tay balımyı a wınsı sanıay mana. Ta nagı salıma a wınsı tıka siekıtıkı ta ka nyıgısa sıba nyaastıga.

²² Die n ka ye ħmıy jıamıy juoy tıka ma, dama tı

Yɔmɔtɪeɲ Nabidie Ʒmıy vuodieke dı yalla hagrıbu mana aɲaɲ Yiipɔlka, banıy ba benne mi ta vuosisi dı jıama ba. ²³ Ta tıka die ka bı yaala chaanıy a nyına Ʒmıy yaa chıku jıgıy, dama Ʒmıy chuulikpenkpuku die chaana yıa ka mıy ta Yiipɔlka dıaɲ dı yi ka popoli. ²⁴ Ta tıngbanıka gie vuosi mana nan dı bie chaanıku ma, ta tıngbanıka gie naakpımaha nan yaa ba nyinti a keɲ ka ma. ²⁵ Tıka sanɔaha mana nan yuori zie daaɲ mana ta kaanı wɔɲ ligi, dama yuɲ kaanı dı bie mi. ²⁶ Ta tıngbanıka gie buurıy mana nan yaa nyınyına aɲaɲ ba nyinti mana a keɲ tıka ma. ²⁷ Ama jadieke dı kana ka yi kast yaa vuodiekemba dı yinene viivi tıɔma yaa a chıba Ʒmırchıbıstı kaanı juu tıka ma, sie vuodiekemba ba maagına ba saara a yi Yiipɔlka miivoli gbanıku ma wa nyına ma baanı juu ka ma.

22

¹ Malakaka die dı dagı mıy mɔgıy dieke dı yalla miivoli nyaabu, ka nyına Ʒmıy aɲaɲ Yiipɔlka naagbanıku ma ta nyıgısa sıba nyaasıga, ² a palı sıɔy gara tıka siekpıku ma. Ta tı dieke ba wasınana miivoli tıka dı zie mɔgrı lɔgaha ale wo mana, ta tıka dı nyına nyınyıyka chıy mana bıy ma, ta ka vaatı dı yi gbaamıy a yı buurıy mana. ³ Jadieke Ʒmıy dı kana kaatı a yı kaanı dı bie tıka ma, dama Nabidie Ʒmıy aɲaɲ Yiipɔlka naagbanıku nan dı bie tıka ma ta ɔ tıntıntıy nan dı jıama wa. ⁴ Ba nan ye ɔ nine chaanı ta ɔ saanı nan dı bie ba die me. ⁵ Yuɲ kaanı bı beri bıbra ta ba kaanı bı yaala popolisi yaa Ʒmıy chaanıy, dama tı Yɔmɔtɪeɲ Nabidie Ʒmıy nan yi ba chaanıy. Ta ba nan yi naalıy ta bemme yaa gamma haahuu.

Yisa kenıy wıa

yine ımıncııbtıielı ıa gaama vuosı wo, vuosı gie mana nan dı bie tıka yeı me.

¹⁶ “Manı ıısa tınna n malaka dı ı keı balı wıaha gie a ıı n dıdııırtıba. Manı ıısa wa gie yine Naarı Davıdı haagı ta bı ıı sıba sũkũleelı ıımaartı dieke dı chaannana.”

¹⁷ Ta ıımı ıı Halıkasıka aarı ıııııka hıgũ wa dı balı dı, “Keı.”

Ta vuodieke dıarı dı wınna naa dıarı dı balı dı, “Keı.”

Ta vuodiekemba mana nyanyuule dı yallı ba, ba keı tuo mııvolı nyadieke dı yine pııı wo ıııı.

Kpatı

¹⁸ Manı ıııı n kpaama nı vuodiekemba dı wınnana naazbalıba wudiekemba dı maagına a ıı gbaıkũ gie me wo aarı nıııına. Dıı ıı vuorı dı nagı wıı a gũı a ma, ıımı nan nagı wahala ıııı ıııı diekemba dı maagına a ıı gbaıkũ gie me wo a gũı ı tııdatı ma. ¹⁹ Ta dıı ıı vuorı dıarı dı vıarı wıı a nıı ıımı naazbalıba wudiekemba dı maagına a ıı gbaıkũ gie me wo, ıımı nan vıarı a nıı dı tııı ııııı alıbarıka dieke ba maagına a ıı gbaıkũ gie me wo, ıı nan vıarı a nıı ıı ııııı mııvolı tııka nııııııka dı yine ıı tıarı aarı ıı ıııı ıımı tıka ma.

²⁰ Vuodieke dı bala naa baarı dı, “Wusie, n kııı mıı leleke gie.”

Wusie, vaa ka ıı die. Tı ıııııı ıısa, keı.

²¹ Tı ıııııı ıısa sũıııı bemme aarı ıı vuosı mana. Wusie.

ᲒᲙ᲏Თ ᲒᲗ᲏ᲗᲗ᲏Თ ᲒᲗ᲏ᲗᲗ ᲒᲗ᲏ᲗᲗ
Konni NT (Ghana)

copyright © 2004-2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Konni)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

5d16fd5e-902d-51bf-967c-3e7c4efb8e57